

HOTĂRÎRE
În numele Legii

30 octombrie 2019
Chișinău

mun.

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Grefier

Cu participarea:

Avocatul reclamantului

Victor Sîrbu

Sandu Pantaz

Vasili Ciuperca

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cerere de chemare în judecată depusă de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și ***** către ***** cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor,-

C o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

La data de 19 iunie 2019, AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și ***** a depus cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantii au indicat că, în fapt, la data de 03 mai 2019 ***** și AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”, conducându-se de prevederile legislației în materie de acces la informație, prin cererea nr. 106/2019, au solicitat ***** , să ofere următoarele informații de interes public: să indice numărul unităților de transport deținute/aflate în gestiunea ***** și din ce surse financiare au fost achiziționate (bugetul de stat, donații, etc.); să prezinte informațiile privind marca/modelul/anul producerii unităților de transport deținute de ***** , cu indicarea anului în care au fost achiziționate, precum și sumele de bani (MDA) achitate, pentru fiecare unitate de transport în parte; să prezinte lista funcțiilor din cadrul ***** , care beneficiază de transport de serviciu; să prezinte informațiile privind sumele de bani cheltuite de ***** , pe perioada 01.01.2015 - 31.12.2018, pentru deservirea, întreținerea și folosirea unităților de transport; să prezinte copia regulamentului intern, privind modul de folosire a unităților de transport ale ***** .

Notează, că, instituția pârâtă nu a furnizat în termenul prevăzut de lege informația solicitată de reclamantii prin cererea nr. 106/2019 din 03.05.2019.

Astfel, califică refuzul ***** în eliberarea informațiilor solicitate de reclamantii drept unul ilegal, din motivele ce urmează: “(1) Furnizorul de informații, în conformitate

cu competențele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informație”.

Menționează, potrivit prevederilor art. 16 din Legea privind accesul la informație: „(1) Informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

(2) Termenul de furnizare a informației, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituției publice dacă: a) cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor; e) sunt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea;

(3) Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informației și despre motivele acesteia cu 5 zile înaintea de expirare a termenului inițial.

Atenționează totodată, că potrivit prevederilor art. 21 din Legea privind accesul la informație: „(1) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

(3) Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate; e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate.

Indică reclamații, în conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) Codul administrativ, este prevăzut expres că „Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ”. Iar potrivit alin. (2) din același articol, rezultă că „O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere”.

Afirmă că, instituția pârâtă, prin neprezentarea în termenul prevăzut de lege a informației solicitate prin cererea nr. 106/2019 din 03.05.2019, a încălcat dreptul de acces la informație al lui ***** și al AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”.

Solicită reclamații, obligarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor să furnizeze informația solicitată de ***** și asociația obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” prin cererea nr. 106/2019 din 03.05.2019 și anume, informația privind:

- Numărul unităților de transport deținute/aflate în gestiunea ***** și din ce surse financiare au fost achiziționate (bugetul de stat, donații, etc.);

- Marca/modelul/anul producerii unităților de transport deținute de ***** , cu indicarea anului în care au fost achiziționate, precum și sumele de bani (MDA) achitate, pentru fiecare unitate de transport în parte;

- Lista funcțiilor din cadrul ***** , care beneficiază de transport de serviciu;

- Sumele de bani cheltuite de ***** , pe perioada 01.01.2015 - 31.12.2018, pentru deservirea, întreținerea și folosirea unităților de transport.

La data de 11 iulie 2019, prin intermediul cancelariei Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, reclamantii au depus o cerere privind comensarea cheltuielilor de judecată, prin urmare solicită încasarea de la ***** în beneficiul lui AO „Juriștii Pentru Drepturile Omului” a sumei de 3 616 (trei mii șase sute șaisprezece) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamanților Vasili Ciuperca, și-a reiterat poziția expusă în cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea acțiunii.

Reclamantii AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și *****, în ședința de judecată nu s-au prezentat, fiind citați legal cu data, ora și locul examinării pricinii. Ținând cont de cele enunțate, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Pârâtul *****, fiind citat legal cu data, ora și locul examinării cauzei, prin intermediul scrisorii cu aviz de recepție, în ședința de judecată nu s-a prezentat, și nu a anunțat instanța despre motivele neprezentării, neadresând careva cereri de examinare în lipsă. Ținând cont de cele enunțate, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, examinând probele administrate prin prisma motivelor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, se conchide că acțiunea este pasibilă a fi admisă pentru considerentele ce urmează.

Conform art. 2 Cod Administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 17 al Codului administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 22 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 206 alin. (1) Cod administrativ, O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ

individual (acțiune în obligare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare). (2) Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie restabilirea dreptului de acces la informație.

Materialele cauzei atestă că, la data de 03 mai 2019, Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” de comun cu *****, s-au adresat *****, cu o cerere prin care au solicitat următoarele informații oficiale de interes public: numărul unităților de transport deținute/aflate în gestiunea ***** și din ce surse financiare au fost achiziționate (bugetul de stat, donații, etc.); informațiile privind marca/modelul/anul producerii unităților de transport deținute de *****, cu indicarea anului în care au fost achiziționate, precum și sumele de bani (MDA) achitate, pentru fiecare unitate de transport în parte; lista funcțiilor din cadrul *****, care beneficiază de transport de serviciu; informațiile privind sumele de bani cheltuite de *****, pe perioada 01.01.2015-31.12.2018, pentru deservirea, întreținerea și folosirea unităților de transport; copia regulamentului intern, privind modul de folosire a unităților de transport ale *****.

Potrivit avizului de recepție, scrisoarea nr. 106/2019 a fost recepționată de către *****, la data de 07 mai 2019.

Instanța relevă, că ***** a prezentat în instanță informația solicitată de reclamanti, la data de 10 iulie 2019, după cum urmează, răspunsul nr. 01-6/1707 din 01.07.2019 cu anexele solicitate.

Conform art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea privind accesul la informație, în condițiile legii, poate solicita informații oficiale orice cetățean al Republicii Moldova.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Noțiunea „act administrativ” este reglementată atât în art.2 din Lege, cât și în Rezoluția (77) 31 „Cu privire la protecția individului față de actele autorităților

administrative”, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Ținând seama de prevederile menționate, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

În temeiul art.20 (accesul liber la justiție), art.34 (dreptul la informație), și art.53 (dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică) din Constituția Republicii Moldova prevăd, că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate, precum și dreptul persoanei vătămate într-un drept de o autoritate publică prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Potrivit prevederilor art. 1 alin.(1) din Legea privind accesul la informație, stabilește că, prezenta lege reglementează; a) raporturile dintre furnizorul de informații și persoana fizică și/sau juridică în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informație; b) principiile, condițiile, căile și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informații; d) drepturile solicitanților informației; e) obligațiile furnizorilor de informații în procesul asigurării accesului la informațiile oficiale; f) modalitatea apărării dreptului de acces la informație.

Conform art. 6 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, informații oficiale sânt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Potrivit prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, furnizorul de informații este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal, să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Dispozițiile art.16 alin.(1) din Legea privind accesul la informație, că informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Conform art.4 alin.(1) din Legea privind accesul la informație, oricine, în condițiile legii are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Conform art.5 alin.(2) lit. c) din Legea privind accesul la informație, furnizori de informații, adică posesorii informațiilor oficiale sânt obligați să furnizeze informații solicitanților, adică persoanele fizice și juridice care. în baza legii sau a contractului cu

autoritatea publică ori instituția publică, sânt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

În conformitate cu art. 17 din Legea privind accesul la informație, nr.982 din 11.05.2000, cererea de furnizare a informației poate fi readresată altui furnizor, cu informarea obligatorie a solicitantului în decurs de 3 zile lucrătoare de la momentul primirii cererii și cu acordul solicitantului, în următoarele cazuri:

- a) informația solicitată nu se află în posesia furnizorului sesizat;
- b) informația solicitată deținută de alt furnizor ar satisface mai deplin interesul față de informație al solicitantului.

Conform art.5 alin.(1) al Legii privind accesul la informație nr.982 din 11.05.2000 subiecți ai prezentei legi sânt furnizorul de informații și solicitantul informației.

Alin.(2), indică că furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sânt:

- autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească;

- instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial.

- persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sânt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Conform prevederilor art. 6 alin.(2) din aceeași Lege, drept documente purtătoare de informații sânt considerate, inclusiv, orice hârtie sau alt material pe care există un înscris. Alineatul (3) din același articol stabilește că informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) și alin. (2) din Legea privind accesul la informație, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii.

În conformitate cu art. 11 alin.(1) pct.1) și 2) din legea privind accesul la informație furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal și să garanteze liberul acces la informație.

Instanța reține, că la 03 mai 2019, Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” de comun cu *****, s-au adresat *****, cu o cerere prin care a solicitat informații oficiale de interese public.

Ulterior, la data de 11 iulie 2019, reclamantii au solicitat și compensarea cheltuielilor de judecată.

În contextul normelor legale enunțate, instanța ține să învedereze că în speță Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și ***** au calitatea de solicitant al informației, iar ***** are calitatea de furnizor al informației oficiale.

Reieșind din obiectul dedus judecării în raport cu circumstanțele de fapt și drept, instanța constată că solicitările reclamantilor constituie obiect al Legii privind accesul la informație, or potrivit prevederilor art.10 alin.(1) și alin.(2) din Legea privind accesul la informație, Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și ***** au dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație.

Potrivit prevederilor art.16 alin.(1) din Legea nr.982 din 11.05.2000, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Astfel, reieșind din dispozițiile legale sus enunțate, instanța constată că furnizorul de informații este obligat să elibereze informația solicitantului în modul și termenul prevăzut de lege, sarcină nerealizată în modul corespunzător de către pârât.

Prin urmare, s-a constatat cu certitudine că după înaintarea acțiunii în instanța de judecată, ***** a prezentat informația solicitată de reclamantii prin cererea nr. 106/2019 din 03.05.2019. Astfel, informația a fost prezentată pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată, prin urmare pârâtul a recunoscut în mod tacit acțiunea.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. (1¹) Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, reclamantii au fost reprezentați de avocatul ***** în baza mandatului. Drept cheltuieli de asistență juridică reclamantul a pretins suma de 3960 lei.

Conform recomandării, privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată - de către Consiliul Uniunii avocaților din Republica Moldova, prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistența juridică și onorariul avocatului trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

La stabilirea quantumului privind cheltuielile de asistență juridică instanța de judecată reține că avocatul a participat în cadrul a 2 ședințe de judecată, a întocmit cererea de chemare în judecată.

În astfel de circumstanțe instanța de judecată conchide de a încasa de la pârât în beneficiul reclamantului cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în mărime totală de 2500 lei, pe care instanța de judecată le consideră reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu prevederile art. 232, 224 - 226 din Codul administrativ, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și ***** către ***** cu privire la accesul la informație și încasarea cheltuielilor.

Se constată încălcat de către ***** a dreptului AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și ***** la acces la informație, manifestat prin nefurnizarea în termen a informației solicitată prin cererea nr. 106/2019 din 03 mai 2019.

Se obligă ***** să furnizeze AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și ***** informația conform cererii nr. 106/2019 din 03 mai 2019.

În legătură cu eliberarea de către ***** lui ***** și AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” a informației conform cererii nr. 106/2019 din 03 mai 2019, dispoziția instanței, nu se va pune în executare.

Se încasează de la ***** în beneficiul AO „Jurisții pentru Drepturile Omului” cheltuielile de judecată în sumă de 2500 (două mii cinci sute) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile reclamantilor se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

**Președintele ședinței,
judecător**

Victor Sîrbu